

Holmestrand 31. januar 2007

Høringsuttalelse, Evaluering av *Den kulturelle skolesekken*

Det vises til brev av 9. november 2006 hvor det framgår at Kirke- og kulturdepartementet (KKD) ønsker en evaluering av Den kulturelle skolesekken (heretter DKS). Tre av fylkets fire konsoliderte museer innenfor det kulturhistoriske området har erfaring med DKS og avgir en felles uttalelse. I tillegg er saken drøftet i museumssektoren i fylket og både Museumssentret i Vestfold og Vestfold fylkeskommunes rådgiver for ABM-sektoren slutter seg til uttalelsen.

Innledning

Den foreliggende evalueringen gir etter vårt syn et annet bilde av DKS enn det vi opplever som lokale aktører. Flere av de konsoliderte museene i Vestfold spiller en sentral rolle i utvikling og drift av tilbud innenfor DKS, og DKS har på en annen side blitt en viktig del av museenes totaltilbud.

I rapporten er imidlertid ikke museenes rolle berørt til tross for at vi etter egen vurdering, og ut fra faktisk empiri, spiller en viktig lokal rolle i å gi DKS et innhold gjennom ulike pedagogiske tilbud. Det er derfor naturlig å ta utgangspunkt i rådende praksis i Vestfold og ikke i rapportens framstilling når vi skal evaluere tiltaket DKS.

Museene og DKS i Vestfold

Alle de fire regionmuseene i Vestfold har deltatt i tiltak som er en del av Den kulturelle skolesekken. Etableringen av tiltaket har blitt gjennomført på ulike måter. Dette har blant annet sammenheng med ulikheter i museenes eierskap og geografi. Larvik Museum, Sandefjordmuseene og Nord-Jarlsbergmuseene har et kommunalt eierskap. Etablering og drift av DKS i Vestfold viser at det har blitt etablert en rekke samarbeidstiltak mellom kommune og museum.

I Vestfold har DKS vært en del av museenes arbeidsmåte i 10 år. Sandefjord etablerte ordningen i 1996. Skolenes bruk av museene var på dette tidspunkt preget av tilfeldighet og ikke som en del av noe system.

Ved etableringen av DKS i Sandefjord, senere i Larvik og i andre deler av fylket, ble det etablert systemer hvor kommuner samordnet tiltak og DKS fikk plass i lokale planer.

Status og tema i museenes DKS -arbeid

Museenes valg av tiltak er basert på den gjeldende læreplan. Det er opplegg for alle trinn og mange fagområder blir berørt. Tematisk er det også et vidt spenn fra de rent lokalt baserte emnevalg til de mer allment interessante.

Nedenfor følger noen eksempler på innholdet i DKS fra tre av museene, til sammen 24 ulike opplegg for nesten samtlige klassetrinn i grunnskolen.

Undervisningsopplegg, Sandefjordmuseene 2007

- *Pingviner*, 1. klassetrinn
- *Dyr i polare strøk*, 2. klassetrinn
- *Hval og hvalfangst*, 4. klassetrinn
- *Jul på den gamle gården*, 4. klassetrinn
- *Seilskutetid*, 5. klassetrinn
- *Skoletokt med hvalbåt*, 5. kl.
- *Hus og folk i gamle Sandefjord*, 5. klassetrinn
- *Vikingtid*, 6. klassetrinn
 - *Formidlingspakke, Sandefjord*
 - *Bidrag i fylkesopplegg, Larvik*
- *Dra på hvalfangst*, 7. klassetrinn
- *Roturer med vikingskip*, 9. klassetrinn
- *E- 18 - en kulturhistorisk reise*

Undervisningsopplegg, Nord-Jarlsbergmuseene 2007

- *Juletradisjoner*, 4 klassetrinn
- *Dansketid, enevelde og begynnende industrialisering*, 7 klassetrinn
- *Den industrielle revolusjon*, 8 klassetrinn
- *Et skip blir til*, 8 klassetrinn
- *Moderne industri og økt internasjonalisering*, 9 klassetrinn
- *Forfatteren Olav Duuns liv og virke*,
- *E- 18 - en kulturhistorisk reise*

Undervisningsopplegg, Larvik Museum 2007

- *Første møtet med museet*, 2 klassetrinn
- *Vikingtid*, 6 klassetrinn (samarbeidsprosjekt, dekker hele søndre Vestfold)
- *Grevskapstid-Herregården*, 7 klassetrinn
- *E-18 - En kulturhistorisk reise*, 9 klassetrinn
- *Geologi, larvikitt og steinindustri*, 10 klassetrinn
- *Tangaroa og Thor Heyerdahl*, 8 klassetrinn
- *Klanggangen, lyd, rytme og musikk i historisk landskap*, 9 klassetrinn

Planlegging og gjennomføring

Planlegging og gjennomføring av tiltak skjer i samarbeid med kommuner/fylkeskommune. I flere tiltak samarbeider også flere museer. Ofte trekkes det inn andre krefter, for eksempel profesjonelle kunstnere, lokale lag og foreninger og lignende.

Nye formidlingsarenaer er tatt i bruk, som områder med fornminner, skip og nå en ”containerutstilling” som skal ”vandre” med E-18 historie 2. og 3. kvartal 2007. Nye arbeidsmåter er i bruk som rollespill, ”verksteder” og ”generasjonsmøter”.

Forutsigbarhet

Tilbakemeldingen fra museene i Vestfold er at det drives en målrettet formidling (etter alder og tema) rettet mot skolen. Hvis vi inkluderer besøket ved Haugar Vestfold kunstmuseum, var det i fjor totalt nær 25 000 elevbesøk ved museene i Vestfold som en del av DKS-tilbudet.

Etter vårt syn har nåværende organisering og finansiering av DKS gitt en forutsigbar ressursbruk som også muliggjør en bedre planlegging. Blant annet på bakgrunn av økt forutsigbarhet har det blitt mulig å fokusere sterkere på kvalitet og innhold i tilbudet fra museene. Gjennom prosjekter har nytenkning i planlegging og gjennomføringsfase skapt et mer spennende, variert og innholdsrikt museumstilbud.

Økonomi

Sandefjordmuseene mottar statlig særtilskudd (500 000 kroner per år). For øvrig er det et samarbeid med kommunene når det gjelder dekning av kostnader i programmet. Utgifter til transport dekkes alle steder av kommunen. Både Vestfold fylke og primærkommunene bidrar med midler i tillegg til statlige tilskudd, selv om erfaringene er at det varierer litt fra kommune til kommune hvordan man prioriterer midler til tiltaket.

Framtidige forutsetninger for museene og DKS

For museene inngår skolealder som en del av den helhetlige sammenhengen livsløpet representerer. Det er et ønske om å se denne helheten også i framtid med etablering av nye "tiltaksprogram" som for eksempel "Den kulturelle spaserstokken". Dette sikres bare gjennom en fortsatt administrasjon via kultur. For museene ville det være ønskelig med en tilgjengelig "pott" for ny utvikling av tiltak.

En lokal/regional samordning sikrer at det er systematikk rundt tiltaket. Hvis hver skole skal ta hånd om alle detaljer, vil dette bli vanskelig. Det er derfor viktig at denne samordningen fortsatt vil skje.

Det ville selvsagt være ønskelig med tilgjengelige budsjettmidler for utvikling av nye opplegg metodisk og innholdsmessig, gjerne i form av prosjektmidler flere aktører kunne søke sammen.

I Vestfold har en lokal/regional samordning sikret systematikk rundt tiltaket. Dette er etter vårt syn en mer effektiv ressursbruk enn tilfellet ville være dersom hver skole skulle ta hånd om alle detaljer, og det har bidratt sterkt til en kvalitetsheving i tilbudet som gjør at elevene uavhengig av skole eller kommune er sikret et likeverdig tilbud. Det er viktig at det også framover legges til rette for og oppmuntres til fortsatt samordning.

DKS er i dag det enkelttiltak som kanskje har størst betydning for driften av museenes formidlingstiltak i Vestfold. Erfaringene med etablering og drift er svært positive. I vår vurdering av helheten er det lagt avgjørende vekt på

- Positiv erfaringer med regularitet og faste rammer som det kan planlegges innenfor. Dette har betydning for både innhold og kvalitet på tilbudet
- Delingen mellom lokale og allmenne temaer fungerer godt
- Metodisk er det positivt med andre lærearenaer enn skolen

- Det har fungert positivt og stimulert til økt lokalt og regionalt engasjement
- Ordningen slik den har funger til nå har ført til økt samarbeid mellom musene, med utdanningssektoren og med et profesjonelt kulturliv
- Ordningen har fungert positivt for museene i forhold til å utvikle et målrettet formidlingsarbeid over noe tid. Man har i dag egne museumspedagoger ved alle museene i fylket
- Det er fortsatt behov for utvikling innholdsmessig, metodisk og pedagogisk, men rammene for dette sikres best gjennom en forankring i kultursektoren
- Organisering og finansiering må ses i sammenheng med øvrige tiltak som tar sikte på å dekke hele livsløpet. I et slikt perspektiv er det mulig å se fram til Den kulturell tåtesmokken for førskolebarn og plassere det inn i samme rammer for utvikling og drift. Det vil etter vårt syn være uheldig å flytte skolealderen ut av en helhetlig tankegang, og viser i denne sammenheng til den tidligere nevnte strategiske kulturplanen for fylket.
- Erfaringen er etter vårt syn at ordningen har ført til et bedre tilbud for målgruppen.

Vi vil på bakgrunn av egne erfaringer sterkt tilrå at DKS også i fortsettelsen forankres i kultursektoren i samarbeid med skoler og kommuner lokalt og regionalt.

Med vennlig hilsen

Sidsel Hansen
Museumssjef

Sandefjordmuseene

Arnfinn Malme
Museumsleder

Larvik Museum

Lise Talleraas
Museumsdirektør

Nord-Jarlsbergmuseene

Kjersti Løkken
Leder

Museumssenteret i Vestfold/MuVe

Thor Devig
Rådgiver

Vestfold fylkeskommune